

په اروپا کی د میښته افغانانو د ټولنو فدراسیون
فدراسیون سازمانهای افغان مقیم در اروپا

Federation of Afghan Refugee Organizations in Europe

قطعه نامه کنفرانس

"نقض حقوق بشر در افغانستان توسط طالبان و سکوت جهان"

شهرهاگ، ۱۲ دسمبر ۲۰۲۱

بتاریخ ۱۲ دسمبر ۲۰۲۱، کمیته حقوق بشر فدراسیون سازمانهای افغانهای مقیم اروپا (فارو) در همکاری با فدراسیون سازمانهای پناهندگان هالند (فافون) برای تجلیل از دهم دسامبر (روز جهانی حقوق بشر و روز ملی قربانیان) کنفرانسی را در فضای مجازی برگزار نمود. در این کنفرانس، سخنرانان و سایر اشتراک کنندگان به بررسی وضعیت حقوق بشری در آن کشور پرداخته و بعد از بحث و مذاقه نکات مهم مورد توافق اشتراک کنندگان در رابطه با افغانستان را بشرح ذیل مورد تصویب قرار دادند:

الف- پس منظر بحران حقوق بشر در افغانستان بیانگر این حقیقت است که مردم ما از چهل و سه سال بدینسو با بحران حقوق بشر مواجه بوده، رژیمهای مختلف و برخی از نیروهای مسلح مخالف شان در این چهار دهه حقوق بشر را نقض و حیات، آزادی و سلامت جسمی میلیونها انسان این سزمین را از آنها گرفتند. عوامل داخلی این بحران عبارتند از: احکامیتهای استبدادی و محافظه کار، بلند بودن فیصدی بیسوادی و عدم آگاهی بخش بزرگی از جامعه از اهمیت رعایت حقوق بشر، کودتای ۷ ثورو پیامد های آن، و جنگ خانمانسوزی که افغانستان را به میدان جنگ و مداخلات بیگانگان مبدل ساخت. در زمره عوامل خارجی این بحران میتوان از تجاوزات نظامی و جنگهای نیابتی قدرتهای بزرگ، صدور متداوم ترور و وحشت از پاکستان به افغانستان که هنوز هم ادامه داشته و از غیر نظامیان افغانستان قربانی میگیرد، نام برد.

ب - گروه طالبان گروه حقانی و داعش یکی از طرفین درگیر در جنگ و به اساس ارقام مراجع بیطرف بین المللی، در بیست سال گذشته مسؤل بخش زیادی از قتل و جرح غیرنظامیان در افغانستان بوده اند. این گروه بخاطر آنچه در بیست و پنج سال اخیر انجام داده، از جانب سازمانهای بین المللی حقوق بشر به ارتکاب حاد ترین اشکال نقض حقوق بشر و جنایات علیه بشریت متهم شده است، اسمای برخی از رهبران این گروه در لیست تروریستهای ملل متحد جا دارد. اما در سال ۲۰۱۹ ایالات متحده با همین گروه، بدون اینکه رهبران اش از کدام محکمه عادلانه برانته گرفته باشند، به مذاکرات مستقیم پرداخت و با امضای موافقتنامه دوحه در ۲۹ فبروری ۲۰۲۰ ایالات متحده موانع دیپلماتیک و سیاسی بازگشت طالبان به قدرت را از راه برداشت شورای امنیت ملل متحد نیز همین سند و اگذاری سر نوشت مردم افغانستان بدست طالبان را تصویب کرد. جلسه سیاسی دول عضو ناتو هم بر موافقتنامه دوحه صحه گذاشت. بنابراین ایالات متحده، دول عضو دایمی شورای امنیت و دول عضو ناتو مسؤلیت اخلاقی و سیاسی عواقب آن اقدامات شان برای مردم افغانستان را بدوش میکشند.

ج- با در نظر داشت سهم بزرگ طالبان در قتل و جرح غیرنظامیان طی دو نیم دهه اخیر، امتناع طالبان از برداشتن گامهای لازم برای کسب مشروعیت داخلی و بین المللی، صلاحیت صدور فرامین توسط گروه طالبان اصولا سوال برانگیز میباشد. نخستین فرمان صادره توسط رهبر طالبان عفو عمومی را اعلام کرد. بر مبنای این فرمان مرتکبین شنیع ترین جنایات علیه غیر نظامیان افغانستان بشمول فرماندهان داعش از زندانها رها شدند. عفو محکومین آنهم توسط خود مرتکبین جنایت به جنایات جنگی و جنایت علیه بشریت در عصر ما، نقض حقوق جزائی بین المللی و جفاي بزرگ در حق بازماندگان قربانیان آن جنایات است. خوشبختانه بموجب حقوق جزائی بین المللی این عفو در خارج از سرحدات افغانستان اعتبار ندارد. از جانب دیگر قوماندانان محلی طالبان از همین عفو اعلام شده توسط رهبر شان نیز تخطی میکنند و دست به کشتار های هدفمند، محاکمه صحرائی و قتل افسران قوای مسلح بخصوص امنیت ملی رژیم قبلی، ارباب ژورنالیستان و فعالین حقوق بشر، و غیره می پردازند. فرمان جدید ملا هیبت الله آخوند در مورد زنان، با کنار گذاشتن خواست های اساسی زنان برای اعاده حق تحصیل، حق کار و حق اشتراک مساوی با مردان در زندگی اجتماعی و سیاسی کشور، از دیدگاه ایدئولوژیک طالبان به تعویض برخی عنعنات ناپسند در رابطه با ازدواج دختران با احکام شرعی امر میکند. هدف این فرمان در پهلوی شرعی سازی شرایط ازدواج، به احتمال قوی کم ساختن فشار جهانی در رابطه با حقوق زنان و در عین حال امتناع از پرداختن به خواستهای اساسی زنان است.

د- اشتراک کننده گان کنفرانس با در نظر داشت وضعیت جاری کشور، گزارشات سازمانهای بین المللی حقوق بشر، اخبار تائید شده از داخل افغانستان، شواهد و اظهارات شهود عینی به این باور اند که حقوق انسانی مردم افغانستان در زیر سلطه ی طالبان و سایر گروه های جنگی متحد شان بشدت نقض میگردد. طالبان اراده سیاسی برای حفظ جان هموطنان شیعه مذهب ما در برابر حملات داعش را ندارند. آنچه اکنون در کشور جریان دارد نقض حقوق بشر بصورت گسترده و سیستماتیک است. اما دول بزرگ جهان، قدرتهای منطقه و فرمانطقه با وصف آنکه در بقدرت رسانیدن مجدد طالبان به درجات مختلف سهیم بوده اند، در برابر بحران حقوق بشری و بحران حقوق بشر دوستانه ناشی از آن با بی مسؤولیتی سکوت اختیار کرده اند.

اشتراک کننده گان کنفرانس مواد قطعنامه را به شرح زیر به تصویب رسانیدند:

- ۱- زنان بیشتر از نصف نفوس کشور را تشکیل می دهند. این نیم نفوس امروز توسط طالبان از حق کار، حق تحصیل و حقوق سیاسی شان بی بهره شده اند؛ لازمست هر چه سریعتر به این وضعیت پایان داده شود. نخستین قدم باید باز شدن مکاتب عالی، پوهنتون های دولتی و محلات کار بروی زنها بوده و حقوق سیاسی زنان افغانستان اعاده گردد. آزادی جامعه در گرو آزادی زن است. محروم ساختن نیم نفوس کشور از حق کارضریه بزرگی به اقتصاد و انگشاف کشور وارد میکند. کنفرانس به فارو وظیفه داد تا در هماهنگی با فعالین حقوق زنان در داخل کشور، نامه سرگشاده عنوانی مراجع مهم بین المللی در مورد خواستهای زنان کشور از جهان تهیه و به مراجع ذیربط ارسال نماید.
- ۲- کنفرانس نگرانی عمیق خود را از قتل های هدفمند دگر اندیشان و محاکمه صحرائی برخی نظامیان و مامورین رژیم قبلی که در گزارش مبسوط ۳۰ نومبر ۲۰۲۱ دیده بان حقوق بشر انعکاس یافته، خشونت با فعالین جامعه مدنی و ژورنالیستان، ابراز نموده و ارتکاب این جرایم را توسط طالبان بشدت محکوم نمود. اشتراک کنندگان کنفرانس رهبران طالبان را بحیث مسؤل جلو گیری از ادامه این جنایات دانستند.
- ۳- انتخاب مسکن و ترک مسکن مطابق به ماده ۱۳ اعلامیه جهانی حقوق بشر حق هر انسان است، کوچانیدن اجباری مردم در بعضی ولایات توسط طالبان نقض صریح و آشکار این ماده اعلامیه مذکور میباشد. از جانب دیگر این عمل در تضاد با اصل همبستگی میان اقوام افغانستان قرار دارد. کنفرانس خواستار توقف بیدرنگ این حرکت شد.
- ۴- امروز ۹۷٪ باشندگان افغانستان زیر خط فقر قرار داده شده و ملت ما درگیر بحران شدید اقتصادی بی سابقه میباشد. به گزارش یونیسف یک میلیون طفل را مرگ ناشی از سوء تغذیه تهدید میکند. کار و تولید بعد از بقدرت رسیدن طالبان کاملاً به رکود مواجه شده است. زحمتکشان که اکثریت جامعه را تشکیل می دهند، بدون کار و عاید اند. بر اساس عرف و حقوق بین المللی نیروی حاکم در کشور مکلف به ایجاد فرصت های کاری، و به حرکت انداختن چرخ اقتصاد کشور میباشد. افغانستان نیازمند کمک جهانی برای مبارزه با این وضع است. آنچه مانع کمکهای بین المللی به مردم افغانستان میشود، نقض سیستماتیک حقوق زنان، حقوق بشر و آزادی بیان و رسانه ها توسط طالبان و کوچهای اجباری میباشد. کنفرانس خواستار رفع این موانع شد تا از فاجعه بشری جلوگیری شده بتواند.
- ۵- افغانستان کشور پست با جمعی از اقلیت های قومی و مذهبی. در وضع کنونی که قدرت در انحصار گروه طالبان است، اقلیت ها از مراجع تصمیم گیری در مورد توزیع منابع ملی و تعیین نحوه مصرف کمک های بین المللی بر اثر سیاست های انحصار طلبانه طالبان به دور مانده اند؛ کنفرانس با رد شیوه حکومتداری سهامی، بردادن نقش به شایسته گان همه اقوام افغانستان در سطوح تصمیم گیری در مورد امور کشوری شد.
- ۶- کنفرانس سکوت دول منطقه و جهان را بخصوص سکوت کشور هائی را که خود را علمبردار حقوق بشر در جهان معرفی میکنند، درمورد نقض شدید و همه جانبه حقوق بشر توسط گروهی که یک ملت را به گروگان گرفته و میخواهد ایدئولوژی خود را بر آن تحمیل کند، غیرقابل درک دانسته و خواستاران شدند تا این کشور ها بر علاوه منافع ملی خود به سرنوشت ۳۵ میلیون انسان افغانستان نیز توجه کنند. کنفرانس خواهان آن شد که در چنین وضعی، نباید حکام کنونی افغانستان برسمیت شناخته شوند.
- ۷- با آنکه فرار مغز ها برای افغانستان یک فاجعه است. تعداد روز افزون مردم بخاطر عدم اطمینان از امنیت شخصی، نقض حقوق بشر، فقر و بیکاری در تلاش پناهندگی وطن را ترک میکنند. متأسفانه این هموطنان، به استثنای آنانی که در چوکات برنامه تخلیه به خارج منتقل میشوند، با دروازه های بسته و هزاران مشکلات دیگر مواجه اند. برخی خود را آتش میزنند و عده ای هم بعد از سالها اعتراض بی نتیجه دهن خود را میدوزند. دول ثروتمند جهان بخاطر سهم شان در قدرت رسانیدن مجدد طالبان در برابر مردم افغانستان مسؤلیت اخلاقی دارند. این کشور ها یا در رفع علل پناهندگی اقدامات کارساز کنند یا پناهجویان افغان را با آغوش باز بپذیرند.
- ۷- در شرایط کنونی که رسانه های داخل کشور ناگزیر از خودسانسوری بخاطر رعایت ملحوظات دیکته شده توسط طالبان اند و یا کاملاً مسدود شده اند، کنفرانس برای بلند نگهداشتن صدای مردم افغانستان و رسانیدن این صدا بگوش جهانیان، بر ضرورت پلاتفرمهای آنلاین رسانه ای در سطح کشورها توسط ژورنالیستهای متعهد افغان و به همکاری ژورنالیستهای خارجی تأکید نمود.
- ۸- کنفرانس با استقبال از اینکه قضات محکمه جزائی بین المللی مصروف بررسی درخواست خائرنوال این محکمه برای اجازه آغاز تحقیقات در مورد مظنونین داعش و طالب در دو دهه اخیر در افغانستان اند و به قربانیان و بازماندگان قربانیان این جنایات تا اخیر ماه جنوری ۲۰۲۲ وقت داده اند تا شکایات خود را از طریق وبسایت محکمه جزائی بین المللی (www.icc-cpi.int) ثبت کنند، از عدم شمولیت نظامیان مظنون دول عضو ناتو در این درخواست، ابراز تأسف کردند.
- ۹- کنفرانس عمل طالبان مبنی بر متوقف شدن کارمیکانیسمهای غیردولتی حقوق بشری چون کمیسیون مستقل حقوق بشر را محکوم نموده بر مهم تر شدن نقش نهاد های حقوق بشری غیر دولتی در خارج از کشور همچون فارو برای ادامه دفاع از حقوق بشر و پیشبرد داعیه عدالتخواهی تأکید کرد.
- ۱۰- کنفرانس تصمیم سازمان ملل برای ارسال گزارشگران خاص حقوق بشر به افغانستان را پسندیده و خواستار تجدید نظر بر این تصمیم و ارسال کمسیون های حقیقت یاب با صلاحیت جزائی از جانب ملل متحد شد.

قطعنامه فوق در (۱۰) ماده به اکثریت آرا از جانب اشتراک کنندگان کنفرانس تصویب شد.